

OBSAH

1. Predhovor	7
2. Úvod	11
3. História a súčasnosť psychofarmák	15
4. Trendy vo výskume a vývoji nových psychofarmák	19
5. CNS a pôsobenie psychofarmák	23
5.1. Retikulárna formácia, limbický systém a synapsy	25
5.2. Neurotransmitery	28
5.2.1. Najdôležitejšie neurotransmitery a modulátory	29
5.2.2. CNS a endokrinný systém	33
5.2.2.1. Difúzny neuroendokrinný systém (DNES) a cerebrointestinálne hormóny	35
5.3. Poruchy biotransformácie – vzťah k chorobám CNS	36
5.3.1. Zmeny koncentrácie Ca^{++} a Mg^{++} v organizme – vplyv na psychické funkcie	37
6. Farmakokinetika psychofarmák	39
7. Mechanizmus účinku psychofarmák	43
8. Klasifikácia psychofarmák	47
8.1. Psychofarmaká s účinkom na bdelosť (vigilitu)	52
8.1.1. Charakteristika, vlastnosti, rozdelenie	52
8.1.2. Psychostimulancia	52
8.1.3. Nootropné látky	60
8.1.4. Sedatíva	64
8.1.4.1. Barbituráty v malých dávkach	65
8.1.4.2. Nebarbiturátové sedatíva	66
8.1.4.3. Bromidy	67
8.1.4.4. Rastlinné sedatíva	68
8.1.5. Hypnotiká	69
8.1.5.1. Barbituráty	69
8.1.5.2. Nebarbiturátové hypnotiká	70
8.2. Psychofarmaká s účinkom na náladu (afektivitu)	74
8.2.1. Charakteristika, vlastnosti, rozdelenie	74
8.2.2. Antidepresíva	77
8.2.2.1. Tymolettiká	82
8.2.2.2. Tymoeretiká – inhibítory monoaminoxidázy (IMAO)	91
8.2.2.3. Anxiolytiká (antifobiká)	92
8.2.2.4. Betalytiká	109

8.2.2.5. Tymoprofylaktiká (normotymiká, dysforiká)	111
8.3. Psychofarmaká s účinkom na psychické integrácie	114
8.3.1. Charakteristika, vlastnosti, rozdelenie	114
8.3.2. Neuroleptiká	114
8.3.2.1. Deriváty fenotiazínu	118
8.3.2.2. Tioxantény	119
8.3.2.3. Butyrofenóny a ďalšie neuroleptiká	119
8.3.3. Halucinogény	119
9. Kombinácie psychofarmák	123
10. Nežiadúce účinky psychofarmák	127
10.1. Hlavné prejavy akútnych intoxikácií psychofarmakami a ich základné liečenie	131
10.1.1. Intoxikácie barbiturátmi	131
10.1.2. Intoxikácie benzodiazepínmi a ďalšími anxiolytikami	132
10.1.3. Intoxikácie tymoleptikami	133
10.1.4. Intoxikácie neuroleptikami	134
10.1.5. Intoxikácie psychostimulanciami	135
10.2. Závislosť od psychofarmák	135
10.3. Nežiadúce účinky psychofarmák užívaných v gravidite a počas laktácie	140
10.4. Nežiadúce účinky psychofarmák na sexuálne funkcie	146
10.5. Interakcie psychofarmák s inými liečivými prípravkami	149
10.5.1. Interakcie psychofarmák s potravinami	151
10.6. Psychofarmaká a doprava	154
11. Ovplyvňovanie laboratórnych vyšetrení pri užívaní psychofarmák	161
   Psychofarmaká v rozličných medicínskych odboroch	167
12. Psychofarmaká vo vnútornom lekárstve	167
12.1. Neurocirkulačné ťažkosti	172
12.1.1. Neurocirkulačná asténia	172
12.1.2. Neurocirkulačné ťažkosti pri organickom srdcovom ochorení	176
12.1.3. Neurocirkulačné ťažkosti pri liečenej a neliečenej hypertenzii	178
12.2. Funkčné dyspeptické ťažkosti	179
12.2.1. Dráždivý žalúdok	179
12.2.2. Dráždivé hrubé črevo	181
12.3. Ostatné prejavy	183
12.4. Psychofarmaká pri bronchiálnej astme a spastickej bronchitíde	183
12.5. Psychofarmaká v geriatrickej	185

12.5.1. Zvláštnosti dávkovania v bežných indikáciách (farmakokinetika, distribúcia atď.)	186
12.5.2. Geriatrická farmakoterapia	189
12.5.2.1. Cerebrálna skleróza	190
12.5.2.2. Senilná demencia	194
12.6. Psychofarmaká pri endokrinných ochoreniach	197
13. Psychofarmaká v chirurgických odboroch	199
13.1. Psychofarmaká v anestéziológii	201
13.1.1. Diazepam – úvod do celkovej anestézie	201
13.1.2. Gvajfenezín – premedikácia pred bronchografiou	201
13.1.3. Diazepam – predoperačná príprava v ORL-indikáciách	202
13.1.4. Flunitrazepam – úvod do celkovej anestézie	203
13.1.5. Flunitrazepam – úvod do neuroleptanalgézie pri gynekologických operáciách	203
13.2. Psychofarmaká v urológii	204
13.2.1. Meklofenoxát – transvezikálna prostatektómia	204
13.2.2. Dosulepín – uplatnenie v urologickej praxi	204
13.3. Psychofarmaká v ORL-praxi	206
13.3.1. Meklofenoxát pri kochleo-vestibulárnych poruchách	206
13.3.2. Dosulepín pri liečení tinnitus	206
14. Psychofarmaká v gynekologicko-pôrodných indikáciách	209
14.1. Dosulepín pri klimakterických poruchách	211
15. Psychofarmaká v neurológii	213
15.1. Lítium carbonicum pri Ménièrovom syndróme	215
16. Psychofarmaká v dermatológii	217
16.1. Dosulepín v dermatologickej praxi	220
17. Psychofarmaká v pediatrii	221
17.1. Psychostimulanciá v pediatrickej praxi	223
17.2. Tymoleptiká pri enuréze	224
17.3. Medikamentózna liečba strachu v pediatrii	225
17.4. Neuroleptiká – použitie v pediatrii	226
18. Psychofarmaká Spofa zrušené vo výrobe od roku 1980	229
19. Medicamenta nova	233

20. Zahraničné psychofarmaká registrované v ČSSR, ktoré sa v súčasnosti nedovážajú 237

Skratky 241

Literatúra 242

Register 249